

A HANS' KINDERBIBLIOTHEEK — Contich

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat deze uitgave reeds aan Nr 344 is en veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. 't Portiertje van Roeselare — 301. De Kleine Tooneel-
speelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in
Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het wilde Land. —
306. De Wonderbare Redding. — 307. Naar Congo. — 308.
De Vrienden der Slaven. — 309. Fiere Margriet van Leuven.
310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. —
312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Tee-
kens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan.
— 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter
van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De
Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het
Cezin van den Visscher. — 322. De Wilde Cow-Boy. — 323.
Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen
— 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een angstig avont-
uur. — 327. De Reis in den nacht. — 328. De Zwarte Bende.
— 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare sol-
daat. — 331. Een keer Wildstrooper. — 332. Het Wonder-
land. — 333. Het Verloren Testament. — 334. In veilige Ha-
ven. — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe. —
336. Een brutale feeks. — 337. Vaders vertrouwen. — 338.
De vlucht over de Schelde. — 339. Neels' avontuur. — 340.
De Zwarte Ruiters. — 341. De Held van Afrika. — 342.
De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het beleg van den
Ravenburg. — 344. Een avontuurlijke vakantie.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert. — Beasrode.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

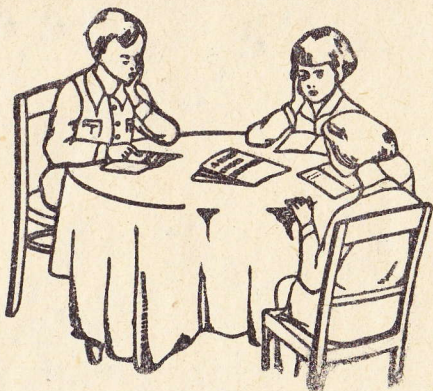
Nr. 363

A. HANS

De Avonturen van den Durver

Uitgave A. HANS VAN DER MEULEN.

A. HANS
Nr. 363.

De Avonturen van den Durver

Uitgave :
A. HANS-VAN DER MEULEN
CONTICH.

DE AVONTUREN VAN DEN DURVER

I.

Wat werd er druk over Maarten Lauwers gebabbeld te Wulpendamme! Hij was een jongen uit de achtersteeg, de zoon van een dronkaard; hij had zich verborgen gehouden, toen de politie hem om zijn stoute streken naar een gesticht wilde zenden. Hij was de schrik der stad geweest. En nu nam de rijke koopman, mijnheer Zwartels hem in huis, bijna als een eigen zoon (1).

's Avonds stonden in het Meerminstraatje, eenige vrouwen daarover te praten.

— Ge moet maar een deugniet zijn, om aange trokken te worden door de groote lui, zei vrouw Dekkers, die er zelf slordig en vuil uitzag. Wie zijn nu de Lauwers? vervolgde ze. De vent s een dronkelap en de vrouw houdt zich ziek om veel te krijgen. Bertha, de dochter, huichelt ook al tegen de rijke dames. En Maarten, de zoon, is de grootste nietwaard van de heele stad. Ze noe-

(1) *Men leze ook Nr 362: « DE DURVER ».*

men hem den «durver», omdat hij voor niets stond. Leer me dat volk niet kennen. Ik hoor alles van mijn jongen, die gelukkig veel braver is. Hij kan een boekje open doen over Maarten Lauwers. Trouwens, ieder weet, dat hij niet lang geleden op de kaai een wagon voort duwde, die tegen een kar botste, zoodat de zakken gerst in het water rolden en Willem, de lossen, zijn been brak...

— Neen... Willem kon nog net weg springen,

— Neen... Willem kon nog niet weg springen, verbeterde Marie, een uit het gezelschap. Hij had geen letsel.

— Nu dat weet ik dan zoo goed niet meer, vervolgde Kaat. Maar Willem had toch dood kunnen zijn. De politie zou Maarten, den durver, naar de verbeteringsschool zenden. Wij waren al blij. Maar jawel, de schelm was niet te vinden. Toen kwam het uit, dat hij op den toren zat en er 's nachts af kwam, om te stelen.

— Ge moet niet overdrijven, Kaat, zei Marie weer. Maarten zat op en den toren en 's nachts klom hij langs de donderstaaf naar beneden, dat is allemaal waar, maar hij ging niet stelen. Hij vroeg eten thuis aan zijn zuster...

— Hij zou toch best iets durven weg pakken ook, als het niet te heet of te zwaar was.

— Neen, want hij vond eens een portemonnaie... Er zat geld in en ook een briefje met den

naam van visscher Lootens, en Maarten bracht hem alles terug, sprak Marie.

— Verdedig hem dan, als ge daar zin in hebt, snauwde Kaat. In elk geval stak Maarten zich voor de politie weg. Mijnheer Zwartels, de koopman van de Markt, zag hem van den toren komen en wilde hem vast pakken... Maar de schavuit gaf hem een klap in zijn gezicht... en maakte zich weer uit de voeten...

— Ook niet waar! riep Marie uit.

— O, lieg ik dan? schreeuwde Kaat, en ze zette nijdig de handen in de heupen.

— Ge weet het niet goed... Mijn nicht is meid bij mevrouw Zwartels... Mijnheer Zwartels zag Maarten van den toren komen en volgde hem. En Maarten ging naar huis, waar zijn zuster hem eten gaf. Mijnheer Zwartels wilde eens met Maarten spreken, omdat de jongen op dien toren zijn leven waagde... De jongen liep weg, maar geslagen heeft hij mijnheer niet...

— In elk geval is hij een nietdeug... En nu hadden ze hem te pakken en zou hij naar de verbeteringsschool moeten. Maar jawel, mijnheer Zwartels vindt dat te erg. Hij zal Maarten opvoeden. Hij neemt hem in huis. Mijn jongen vertelt, dat Maarten nu in een spliksplinternieuw pak naar school komt... dat hij elken dag fijn eten krijgt... En hij zegt, dat het gemeen onrechtvaardig is. Naar fatsoenlijke menschen als

ik, kijken die groote lui niet. Mij brengen ze geen biefstukken en wijn, zooals aan die luie vrouw Lauwers, wier vent alles verdrinkt. Ik heb zes kinderen en mijn man verdient niet veel! kloeg Kaat.

Een jongeling, die aan den overkant zijn pijpje stond te rooken, kwam een paar stappen nader. Hij heette Bert Vondels, en was knecht in het pakhuis van mijnheer Zwartels.

— Wel, Kaat, zijt ge nu nog niet uitgeraasd? vroeg hij.

— Gij spreekt zeker ook dien durver voor... O, ja, gij werkt bij mijnheer Zwartels, die zoo'n straatschender in huis neemt.

— Luister nu eens goed! Mijnheer Zwartels heeft een prachtige daad verricht, die hem eert... Maarten Lauwers was een stoute straatjongen... En hij heeft heel wat streken uitgehaald. Hij was er vooral de schuld van, dat die wagon een kar omver reed en 't is waar, dat de politie toen besloot hem naar een gesticht te zenden. Maarten verborg zich in den toren. Dan kon hij weer ontsnappen. Niemand wist waar hij zat. Op een keer kwam Greta, het dochttertje van mijnheer Zwartels, over de spoorbaan. Ze zag niet dat er een trein naderde. Ze viel en ze zou overreden worden. Toen sprong er een jongen op de lijn en trok Greta nog net weg. Maar hij kreeg zelf een duw van de locomotief. Hij was gewond en lag we-

ken in het hospitaal. Dat was Maarten Lauwers, die in het afgedankte wachtershuisje verborgen zat, en 't ongeluk zag aankomen. Toen durfde hij ook en redde Greta het leven. Uit dankbaarheid betaalde mijnheer Zwartels al de hospitaalkosten en hielp mevrouw Maartens moeder, die ziek was en een brave vrouw is, die veel lijdt door de dronkenschap van haar man. Mijnheer Zwartels wilde meer doen voor den jongen, die zijn kind redde. Maarten zag slechte voorbeelden van zijn vader. Hij werd verwaarloosd, kon te veel op straat loopen. Dat deugt niet... Let ook maar op uw jongen... die zit weinig in huis, Kaat.

— Wat hebt gij van mijn Pieter te zeggen? schreeuwde Kaat nijdig.

— Nu niets, hernam Bert Vondels. Ik vertel voort. De kommissaris wilde Maarten uit zijn slechte omgeving weg halen en naar een opvoedingsschool zenden. Maarten vond dat vreeselijk. Mijnheer Zwartels had medelijden met hem. Hij wist, dat er ook veel goeds in Maarten stak, die bijvoorbeeld oude en gebrekkige menschen hielpt. En mijnheer Zwartels besloot Maarten in zijn eigen huis te nemen, om goed op hem te kunnen letten. De kommissaris vond dat heel goed. Zoo moest Maarten niet naar een gesticht. En nu weet ge, waarom Maarten daar woont. Ik zeg, dat mijnheer Zwartels op prachtige wijze zijn dankbaarheid toont. Gij wist net zoo goed als ik, wat

er op de spoorlijn gebeurd is, maar natuurlijk moest ge dat verzwijgen en liever venijnig het kwaad van Maarten aandikken

— Mijnheer Zwartels zal plezier beleven van den nietwaard! riep Kaat uit.

Een man kwam met onvasten stap door de straat.

— Daar is de vader van den durver! zei een vrouw.

't Was inderdaad Lauwers, die weer aangeschoten scheen. Hij bleef bij het groepje staan.

— Ge babbelt over mijn Maarten, zei hij. Heel de stad spreekt over hem. Hij is een held... hij heeft de dochter van koopman Zwartels gered. Zonder Maarten ware ze door den trein overreden. En wat heb ik gekregen van dien rijken kerel? Niets... neen, niets...

— Ge hadt geld willen hebben om het te verdrinken! sprak Bert Vondels verachtelijk. Mijnheer Zwartels heeft uw zoon anders beloond en dat zal Maarten geluk brengen voor zijn heele leven.

— Uw jongen is nu een rijkenmanszoontje en zal u niet meer willen kennen! spotte Kaat Dekkers.

— Ja... ze hebben Maarten van mij weggehaald! Ze kennen een vader niet meer! kloeg de dronkaard. Maarten had binnen een paar weken aan het werk kunnen gaan. Hij is groot voor

zijn jaren en sterk. Hij zou veel verdiend hebben.

— En dan kondt gij weer meer drinken, hé! snauwde Bert hem toe.

— Zoo veel drink ik niet. .. Ha! die Zwartels zal Maarten niet houden. Of wel moet hij mij schadeloosstelling betalen. Dat zeggen de vrienden in de herberg ook.

— Schaam u, kerel, zei Bert. Door uw schuld werd Maarten een nietdeug. Uw vrouw is gelukkig dat haar jongen een andere man zal worden.

— Mijn vrouw... ja, die doet met dat rijke volk mee. Ze krijgt vleesch en koeken... voor mij is er niets...

— Door de zorgen van mevrouw Zwartels is ze beter geworden. Als gij zoo flink werktet als uw vrouw en dochter en niet dronkt, zou er welstand zijn bij u thuis! verzekerde Bert.

— Waar moet gij u mee! tierde Lauwers. Ik zal drinken als ik wil. Ik heb niemand noodig. Ik laat me niet de les lezen. En ik zal mijn jongen terug halen. Hij moet niet in dat rijke huis wonen, als ik heele dagen slaaf en wroet!

— Ge hebt gelijk! stookte Kaat hem op. Uw jongen zal u niet meer willen bezien.

— Wacht maar! brabbelde de dronkaard. Hij waggelde voort.

— Wat een lafaard! sprak Bert.

Hij wendde zich van het groepje af, en ging in huis, waar hij bij zijn ouders woonde. Hij had nu

toch de kwaadsprekende vrouw Dekkers eens aan de waarheid over Maarten Lauwers herinnerd.

II.

Mijnheer Zwartels was een der voornaamste inwoners van de stad. Hij woonde met zijn vrouw, zijn zoontje Joos en dochtertje Greta en nog eenige kleinere kinderen in een groot huis op de Markt. En nu had hij Maarten Lauwers opgenomen, om den jongen uit een slechte omgeving te redden en een goede opvoeding te geven.

Hij wist niet dat het een zware taak was. Maarten zou veel moeten afleeren. Hij was de durver geweest bij heel wat booze streken.

Mevrouw Zwartels wilde haar man flink steunen. Beiden waren zoo dankbaar, omdat Maarten hun Greta van den dood had gered.

Joos en Greta toonden zich vriendelijk jegens Maarten, die eerst verlegen was.

Zekeren morgen zat de heer Zwartels op zijn bureel. Hij dreef een uitgebreiden graanhandel. Er was veel werk. Wulpendamme had een zeehaventje en er was een boot met graan binnengekomen. De lading moest nu verdeeld worden over veel klanten in het land. De klerken werkten ijverig om alle stukken klaar te maken voor die klanten, en voor binnenschepen en den trein.

Daar verscheen vader Lauwers in het kantoor van koopman Zwartels. Hij moest mijnheer spreken, zei hij. Deze ontving hem in zijn bureel.

— Zet u, Lauwers. Wat wenscht ge? vroeg de handelaar.

— De kommissaris is zoo even bij mij geweest met een rare boodschap...

— Hij is u komen zeggen dat uw zoon voortaan bij mij zal wonen. En vindt ge dat niet goed?

— Half en half. Maar Maarten is groot en sterk voor zijn jaren. Hij kan aan 't werk en wij hebben het hard noodig. Ik wil Maarten wel hier laten, maar dan moet ge er me wekelijks wat voor betalen als schadeloosstelling.

— O, is dat de reden van uw bezoek? Maar wat gij vraagt is zeer onrechtvaardig. En als Maarten nu, grootendeels door uw schuld, naar de verbeteringsschool gezonden was, zou hij dan wat voor u verdiend hebben?

— Dat was grootspraak van de politie...

— En dikwijls hebt ge aan de politie gezegd, dat ze hem opbergen moesten, en gij hem dan kwijt waart. Hoe praat ge nu?

— Dat meende ik niet. Laat ons een akkoordje maken. Ik vraag niet veel.

— Ge wilt geld om te drinken...

— Neen... maar een belooning is er verdiend. Maarten heeft uw kind gered.

— Nu beloon ik Maarten op de beste wijze. Hij zal een flinke man worden. Ook hebben we onze dankbaarheid betoond door veel voor uw zieke vrouw te doen.

— Ik moet geen lessen hebben, maar geld!

— Ge krijgt geen cent... Alles is met het gerecht besproken. De rechter zal u roepen en u flink den bol wasschen. Pas op, man, anders stoppen ze u in een gesticht. En vertrek nu!

— Ik zou dus geen meester zijn over mijn eigen zoon!

— Lauwers, ga heen, of ik stuur om een agent. De man was bang van de politie. Hij bleef dus niet. Scheldend trok hij af.

't Was eerst vreemd voor Maarten in het groote huis. Met veel tact leerden mijnheer en mevrouw Zwartels hem betere manieren. Maarten begreep zelf, dat hij nu niet meer zoo langs de straten kon zwerven. En in het hospitaal had hij toch ook veel nagedacht.

Elken dag bezocht Maarten zijn moeder, die kloeker werd. Vader beterde zich niet. Zekeren dag was hij weer dronken en werd door een rijtuig aangereden. Met ingedrukte borst bracht men hem naar het hospitaal, waar hij 's nachts stierf.

Vrouw Lauwers kon nu al wat uit werken gaan en Bertha verdiende ook al een aardig stuivertje met naaien. Zoo konden moeder en dochter er goed komen.

Een jaar ging voorbij. Maarten had flink geleerd. Maar de zucht naar avonturen zat er nog bij hem in. Dikwijls sprak hij over de zee.

Mijnheer Zwartels begreep dien onstuimigen aard. Wulpendamme was te klein voor den knaap.

Maar Maarten was niet van zeemansafkomst. De Lauwersen kwamen uit een boerengeslacht voort. Mijnheer Zwartels vreesde dat het zeemansleven Maarten zeer zou tegenvallen.

Toch merkte hij, dat de jongen zijn vleugels breeder wilde uitslaan, dan te Wulpendamme kon geschieden. Maarten was geen jongen, om heel zijn leven op een kantoorkruk te zitten.

Zekeren dag kreeg mijnheer Zwartels een brief van een broer, die in Kanada een groote hoeve bezat. Deze schreef, dat hij nog een groote partij woest land wilde ontginnen. Hij vroeg of er te Wulpendamme jonge mannen waren, die lust gevoelden over te komen. Ze zouden er een goede toekomst kunnen maken.

— Bert Vondels heeft me al dikwijls gezegd, dat hij wel naar Amerika zou willen, sprak mijnheer tot zijn vrouw. Liever hield ik hem in mijn dienst, want hij is een trouwe, vlijtige kerel. Maar ik mag hem niet verhinderen zijn weg te kiezen. Ik zal hem den brief van Wouter voorlezen. En wil Bert vertrekken, dan help ik hem weg. En nu heb ik nog iets anders. Als ik Maarten

Lauwers eens voorstelde naar Kanada te gaan. Me dunkt, dat is nu juist iets voor hem...

— Zoo jong...

— Zestien jaar... En natuurlijk zou ik hem nooit in 't wilde weg zenden, maar hij komt er onder toezicht en leiding van mijn broer. Als ik Wouter alles schrijf, zal hij zoo goed voor Maarten waken als wij. De knaap zou hier een ontevreden mensch worden. Het is geen karakter om heele dagen op een kantoor te zitten. Als het zeemansvak hem tegen valt... ja, wat dan? Er is hier weinig keus van werk. Maar naar Kanada, naar de prairie... Mijn broer was ook avontuurlijk.. Hij vond Wulpendamme te klein. In Kanada is hij een heele baas geworden. Maarten kan er paard rijden over de vlakke, jagen, natuurlijk zal hij ook hard werken. Mettertijd wordt hij er zelf landbouwer.

Mogelijk is het de aangewezen weg voor hem. Spreek er met hem over en met zijn moeder...

— Natuurlijk ook met zijn moeder... Het is heelemaal niet de bedoeling hem te laten glippen. Als hij vertrekt, zal het wel toegerust zijn, en naar een goed adres. Wouter is een ernstig man.

— O, zeker...

— Wel, ik denk er nog eens over na, eer ik met Maarten spreek... Kanada is een land, waar hij de vleugels wijd kan uitslaan.

Eenige dagen later riep mijnheer Zwartels Bert

Vondels bij zich op het kantoor, en las hem den brief van zijn broer voor.

— Bert, ge hebt me wel eens gezegd dat ge naar Amerika zoudt willen gaan, zei hij toen.

— O, ja, mijnheer. En nu is er een gelegenheid... Zoudt gij mij willen aanbevelen?

— Natuurlijk! Ik kan in waarheid getuigen, dat ge eerlijk en ijverig zijt. Maar 't is een heel besluit. Ge moet uw ouders achter laten?

— Ja, dat afscheid zal hard zijn. Maar vader en moeder willen me laten gaan. Ze zijn overtuigd, dat ik ginder mijn weg zal maken. Vader kan zelf nog flink werken. Misschien komen ze later over... Werkelijk, ik heb zoo dikwijls aan Amerika gepeinsd, dat ik niet aarzelen moet, om een besluit te nemen.

— Spreek er toch eens thuis over.

— Ja, ja, dat zal ik doen. Maar nu is er voor mij een goede kans. Ik wilde niet op Schobberdonk vertrekken, om 't zoo eens te zeggen... zonder dat ik wist waarheen. Doch nu kan ik bij mijnheer uw broer in dienst treden.

— En hij zal u na eenigen tijd den weg wijzen om onafhankelijk te worden, 't zij in het landbouwbedrijf, 't zij in den handel.

— Mijnheer Zwartels uit Kanada vraagt meer jonge mannen. Een neef van mij zou ook willen vertrekken.

— Waar woont die?

— Te Wyngene. Hij werkt bij een landbouwer, maar verdient weinig en 't is iemand, die vooruit wil komen...

— En gij kunt hem aanbevelen?

— O, ja, mijnheer. Hij zou flink zijn best doen.

— Wel, laat hem eens bij mij komen... En misschien kent hij er nog wel enkele, die over den Oceaan willen.

— O, uit de streek van Wyngene en Ruiselede, zijn er al veel naar Amerika...

— Wel, Bert, mij spijt het, dat ge uit mijn dienst gaat, maar ik mag u niet tegen houden... En uit waardeering zal ik uw reis betalen...

— Ik heb het reisgeld al bespaard, want ik was overtuigd, dat ik zulk een gelegenheid zou krijgen...

— Nu dan is die som een appeltje tegen den dorst... Denk dus nog eens na en praat er thuis over.

Bert Vondels verliet het kantoor. Het stond al bij hem vast: hij ging naar Kanada, en straks zou hij aan zijn neef Kamiel schrijven.

Mijnheer Zwartels vertelde op een middag aan tafel, van oom Wouter in Kanada. Joos, Greta en Maarten Lauwers hoorden dat. Mijnheer las ook den brief voor. Hij zei dan, dat Bert Vondels er heen zou gaan. Maar hij vroeg nog niets aan Maarten. Deze had aandachtig geluisterd.

Een paar dagen scheen Maarten zeer stil. Op een avond zei Joos tot zijn vader:

— Maarten zou naar Kanada willen, maar hij durft het u niet te vragen.

— Hij durft niet? En ze noemen hem nog wel den durver... Roep hem eens!

Verlegen trad Maarten binnen.

— Wat hoor ik, sprak mijnheer, gij zoudt naar Kanada willen?

— Ja, mijnheer...

— En waarom?

— Om te werken.

— Niet naar zee...

— Gij vindt het beter van niet, mijnheer...

— Dat is waar... Kanada is ver, jongen... en 't is er hard te arbeiden.

— Ik weet het wel, mijnheer...

— Hoe weet ge dat?

— Ik heb er een boek over gelezen uit de schoolbibliotheek... En nu de oom van Joos jonge mannen vraagt, zou ik er wel heen willen.

— Uw moeder en zuster verlaten? Hebt ge daaraan ook gedacht, Maarten?

— O, ik zou mijn best doen, mijnheer, en later, moeder en Bertha doen overkomen. Moeder kan toch niet altijd zoo hard blijven werken...

— Ik had er zelf al over gedacht, dat er daar voor u een goede toekomst kan zijn. Ik zal eens met uw moeder spreken...

Mijnheer Zwartels deed dat. Ook met den vrederechter en den politiekommissaris had hij een lang gesprek over het geval. Deze heeren ook meenden dat Maarten Lauwers in Kanada een goeden werkkring kon vinden, nu hij er onder leiding van een ernstig man zou staan.

Moeder Lauwers gaf haar toestemming. 't Zou haar wel zwaar vallen, Maarten te missen. Maar ze wist, dat het om zijn geluk ging. O, ze was vroeger zoo bang geweest, dat Maarten den weg van zijn vader zou volgen. Ze dankte God, dat hij nu een flinke opvoeding kreeg. Ze had grooten eerbied voor mijnheer en mevrouw Zwartels.

Er werd dus besloten dat Maarten naar Kanada zou vertrekken met Bert Vondels, diens neef en nog drie jonge mannen van Wyngene.

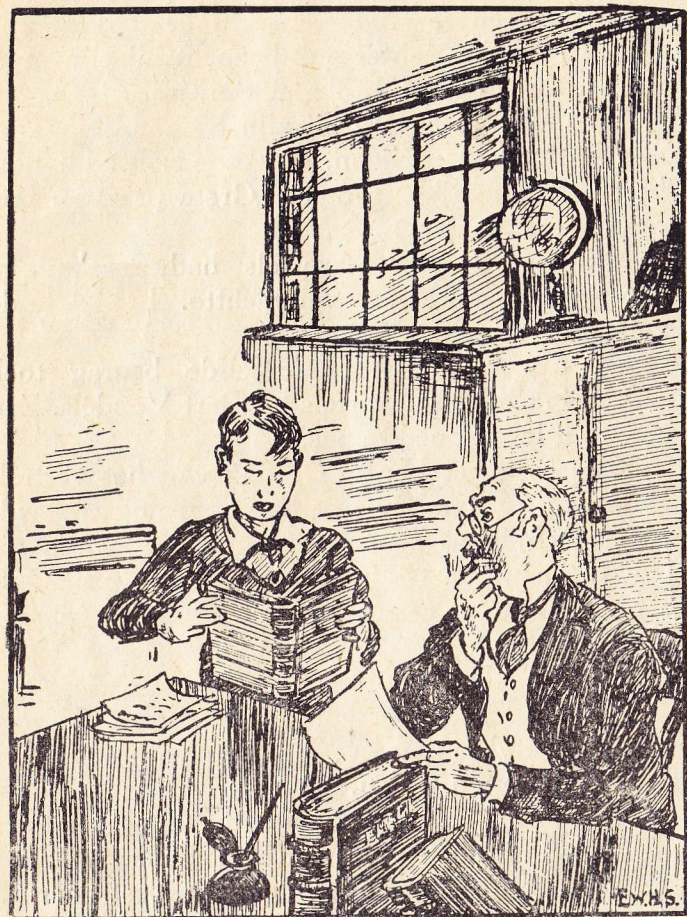
Mijnheer Zwartels schreef het aan zijn broer.

— Zoo willen ze nu van den jongen afgeraken, zei Kaat Dekkers, de klappei. Ik heb het wel voorspeld, dat ze den durver niet lang in dat rijke huis zouden houden.

Och, zulke menschen moet men maar laten babbelen.

De uitwijkelingen konden pas na den Winter vertrekken, dat was nog een maand of vijf.

— Ge kunt dien tijd goed gebruiken, zei mijnheer Zwartels tot Maarten. Ik zal u Engelsche les laten geven; dat komt u ginder te pas.

Elken dag zat Maarten dan een uur bij een leeraar Engelsch te studeeren. Hij deed goed zijn best. Elken dag echter ook bezocht hij zijn moeder en thuis deed hij allerlei werkjes.

Dien Winter haalde hij zijn hart nog eens op aan het schaatsenrijden. 's Avonds las hij boeken over Amerika. Joos en Greta praatten met hem over Kanada.

Mijnheer Wouter Zwartels had geschreven, dat hij de Vlamingen verwachtte. Hij stuurde zelfs het reisgeld.

— Van mij krijgt ge 't zelfde bedrag toch ook, zei mijnheer Zwartels tot Bert Vondels. Een spaarpot komt goed te pas.

Zoo werd het Lente. De dag van het vertrek naderde. Moeder Lauwers had hem nog wel willen verschuiven. Den laatsten avond waren zij en Bertha te gast bij mijnheer Zwartels. Ook eenige kamaraden van Maarten werden er genoodigd.

Ieder voelde weemoed...

De Kanadeezen — zooals de menschen de vertrekkenden al noemden — zouden met den trein naar Antwerpen rijden.

Maarten nam in het huisje van de achtersteeg afscheid van moeder. Beiden weenden.

— O, moeder, ik zal ginder mijn best doen... En later komt ge met Bertha over, zei de jongen ontroerd.

— Ja, kind... Elken dag zal ik voor u bidden. Ik ben nu wel bedroefd, maar toch gelukkig... Gij zijt op een goeden weg.

Nog een omhelzing, een kus... en Maarten scheurde zich los. Bertha zou mee gaan naar het station. Daar waren eveneens mijnheer en mevrouw Zwartels, Greta, Joos, de politiekommisaris, kamaraden en nog allerlei menschen.

Kaat Dekkers stond er waarlijk ook met eenige vrouwen uit haar straat.

— 't Is of er een prins vertrekt, schimpte ze. Hoe belachelijk... Vroeger zouden ze den durver in een verbeteringsschool gestopt hebben... Als de rijke menschen u maar aantrekken...

— Maarten Lauwers is omgekeerd als een blad, zei een der omstanders. Hij zal het verbrengen...

— Wacht maar... In Amerika zijn er ook gevangenen, beweerde de venijnige Kaat. Hier moest hij natuurlijk braaf zijn om de schoone kleederen en het lekker eten... In Amerika kan hij weer zijn duivel los laten. We zullen er van hooren...

Intusschen namen de vertrekkenden afscheid. Gisteren reeds had Maarten den heer en mevrouw Zwartels innig bedankt voor al hun goedheid. Hij voelde het wel, dat zij hem van den slechten weg hadden gered. En mevrouw gaf

hem koffers met kleeren en linnen mee, als ver-
trok haar eigen zoon naar Amerika.

De trein reed heen... Nog even geroep en ge-
wuif...

Joos en Greta hadden de tranen in de oogen.
Bertha schreide. Dat deden ook de ouders van
Bert Vondels.

**
*

Den volgenden dag voer de « City of Mon-
treal » (de stad Montreal) voorbij de kust. Aan
dek stonden veel passagiers, ook Maarten en
Bert leunden over de verschansing. Ze konden in
de verte den toren van Wulpendamme zien...
Er was veel veranderd sedert Maarten daar bo-
ven den klokkenzolder weg schuilde voor de po-
litie. Nu wuifde hij, als groette hij nog eens moe-
der en Bertha, mijnheer en mevrouw Zwartels,
Joos en Greta en zooveel vrienden...

De boot stak verder in zee...

III.

Al veertien dagen waren de passagiers aan
boord. De reis was tot nu toe goed verlopen.
Men was niet ver meer van de Kanadeesche kust.
Maar de kapitein en de bemanning keken be-
zorgd.

— Een matroos zegt, dat we nog storm krij-
gen, sprak Maarten tot Bert.

— De lucht is donker e n't waait al hard. Dan
zullen we toch nog eens kennis maken met de
zeeziekte... Morgen zijn we binnen...

Maar Bert praatte een uur later zoo luchthar-
tig niet meer. De wind was tot een orkaan ge-
groeid. Al de passagiers werden naar beneden ge-
zonden. De boot schommelde en rolde vrees-
lijk... Maarten, Bert en de andere Vlamingen
waren zeeziek, en zoo de meeste passagiers.

— We gaan allemaal dood! kermde Kamiel,
de neef van Bert. O, ware ik te Wyngene geble-
ven!

Maarten keek naar hem met een paar oogen
als een schellevisch, maar had den moed niet te
antwoorden. 't Was een tooneel daar in het pas-
sagiersverblijf! Wie het waagde op te staan, werd
weer omver geslingerd. Zieken rolden heen en
weer. Men kloeg en kermde, gilde zelfs.

Dat duurde zoo een paar uren... Plots klonk
een luide stem:

— Allen aan dek!

Matrozen kwamen binnen met een officier, en
zieken, die te leendig waren om op te staan, wer-
den naar boven gesleurd.

— We zitten op een rots... we vergaan!
klonk het eensklaps.

Maarten Lauwers scheen nu van zijn zeeziekte

genezen. Hij en Bert klemden zich aan een koord van den mast vast. Ze keken elkaar aan... De boot helde zeer, en groote golven rolden er over heen. Soms leek het of men geheel in het water was gedompeld. De orkaan leeide.

— Zou de boot zinken? schreeuwde Lauwers tot Bert.

— Ik denk het, antwoordde Bert, erg ontdaan.

Een officier riep, dat de passagiers kalm moesten blijven. Ze zouden gered worden, verzekerde hij. Men was dicht bij de kust en had om hulp geseind.

— Zitten we op een rots? vroeg Maarten aan een matroos.

— Ja... God zij ons genadig, want de zee zal de boot in stukken slaan... We moeten de sloepen uit zetten.

Een officier vroeg mannen van goeden wil.

— Kom, Bert! schreeuwde Maarten, die zijn angst beheerschte.

— Weer was hij de durver! Er moest hier geworsteld worden om het leven, het eigen leven en dat van anderen! Met klagen en gillen redde men zich niet.

Bert en Maarten kwamen naar de jol... Maar tegelijk sloeg een stortzee over dek... Maarten en Bert werden als opgenomen en weg gegoooid.. Ze lagen in zee.

— Mannen over boord! riep een officier.

— Werp ze een vlot toe! schreeuwde de kapi-
tein.

Matrozen voerden snel dit bevel uit. Het vlot tuimelde in zee en dreef op de golven. Bert kreeg het snel te pakken en heesch er zich op. Maar waar was Maarten?

Intusschen gelukte men er in een sloep neer te laten.

— Maarten, Maarten! kreet Bert Vondels.

O, zou zijn makker verdrinken? 't Was Bert, of hij, ondanks zijn eigen sufheid, mijnheer Zwartels nog hoorde zeggen: «Neem Maarten onder uw hoede!»

Maarten vocht voor zijn leven. Hij kon zwemmen als een visch. Te Wulpendamme had hij ook «gedurfd»: in de rivier of in zee, en waagde zich bij het zwemmen soms zoo ver, dat de politie hem in een bootje kwam halen.

Wat spande hij zich nu in!... En wonder... zijn gedachten waren helder... Hij zag zijn moeder en Bertha... en mijnheer en mevrouw Zwartels, en Joos en Greta... Maar moeder zag hij het duidelijkst... Ze scheen daar te zitten in haar rieten leunstoel, met gevouwen handen. Ze bad voor hem...

O, wat deed Maarten zijn best! Wie riep daar? Was dat niet de stem van Bert Vondels? Maarten hijgde... Hij voelde zich zeer vermoeid,

Maar niet opgeven... Moeder knikte hem toe...
Volhouden...

Maarten kampte voort... Duidelijk hoorde hij zijn naam. Hij sloeg de handen uit... hij had iets sterks beet. Maarten klampte zich aan het vlot vast. Bert hielp hem... heesch hem op. Toen bezwijmde de jongen...

Maar de sloep kwam al in die richting... Nog was het een heele strijd. De matrozen gedroegen zich als helden der zee. Ze bereikten eindelijk de twee Vlamingen en namen ze in de sloep. Nu zou men rond varen tot er hulp van land kwam. Een officier verzorgde Maarten, die weder bij kwam, maar nog suf was. Ook de andere sloepen werden uitgezet, want de boot kon in tweeën breken. Toch bedaarde de storm.

— Daar zijn ze! klonk het

Men zag een zwarte rookpluim. Van de kust naderde een sleepboot. Daar waren de redders, die de noodseinen ontvangen hadden en ook hun leven waagden, om anderen te redden.

Voorzichtig naderden ze de sloepen en namen de schipbreukelingen op. De kapitein klom heel laatst aan boord. Allen waren gered.

Maar men moest de boot opgeven... 't Achterschip was al afgeslagen. De golven speelden met hun buit.

Het reddingvaartuig bereikte de kust in een kleine havenstad. Op de kade stonden veel men-

schen. Ze juichten van vreugde... De schipbreukelingen werden in een hotel gebracht. Dokters verzorgden hen. Maarten werd onder de wol gestopt. Nu kon hij heerlijk slapen 't Was of moeder hem vriendelijk toeknikte.

IV.

Hier zaten nu de Vlamingen. Hun kleeren, die gedroogd waren, hadden ze, maar meer niet. Alles was verloren gegaan op de verongelukte boot. De Belgische Consul had hen bezocht en beloofde naar mijnheer Wouter Zwartels te schrijven.

Na eenige dagen kwam hij terug.

— Ik heb goed nieuws, zei hij. Mijnheer Zwartels heeft geld gezonden voor uw verdere reis en ook om nieuwe kleeren en ondergoed te koopen. Hij is zeer gelukkig, dat ge allen gered zijt.

Nu moesten ze dus naar de winkels. Ze waren weer vroolijker gestemd. Allen hadden een langen brief naar huis geschreven.

Den volgenden morgen stapten ze op den trein. De reis zou twee dagen en twee nachten duren. De Vlamingen dankten den consul voor zijn goede zorgen.

Onderwege gaven ze hun oogen goed den kost.

— Dat zijn hier andere boeren dan te Wyngene, zei Kamiel telkens. Het lijken wel heele parochies.

Eindelijk stapten ze aan een kleine stad uit. Een heer trad op hen toe.

— Mijnheer Zwartels, zei Maarten.

— Ja, hij lijkt veel op zijn broer, sprak Bert, die naar voren trad en zich bekend maakte.

— Elk een goeden dag zocals ze in Vlaanderen zeggen! riep mijnheer Zwartels welgemoed uit. Wel, jongens, dat is een beroerde reis geweest. Maar God zij dank, ge staat nu toch veilig hier... Komt mee... We zullen eerst eens gaan eten.

Ze traden een gasthof binnen. Daar werd de tafel gedekt. En onder het maal moesten de Vlamingen vertellen. Wat later reed het gezelschap naar de hoeve, die nog eenige uren verder stond.

— Ginder woon ik, zei mijnheer Zwartels, toen de gebouwen in 't zicht kwamen. De naaste bureu zijn twee uur van ons verwijderd.

— En dat is allemaal één hofstede, mijnheer? vroeg Kamiel.

— Ja.

— Ze is zoo groot als heel Wyngene, geloof ik.

Mevrouw Zwartels, haar zoons Pieter en Hendrik, en haar dochters Jeanne en Laura, stonden al op den uitkijk. Mevrouw toonde zich bijzonder vriendelijk voor Maarten. Ze kende zijn geschiedenis en ze zou een moeder voor hem zijn.

Maarten mocht bij het gezin wonen. De ande-

ren kregen hun kamer bij het talrijk personeel. Mijnheer sprak met Bert en zijn gezellen. Deze zouden eerst twee jaar voor een goed loon bij hem werken aan de ontginning van nieuwe gronden. Maar mijnheer zou voor ieder een groote partij prairieland voorbehouden, waarop ze dan zelf konden beginnen. Allen waren zeer tevreden met deze schikking. Ze kregen ook kost en inwoning en konden dus hun meeste loon sparen om dan zelf een inspan te koopen.

— Hier kunnen we vooruit geraken, zei Kamiel. Dat geeft moed.

De Vlamingen mochten eenige dagen rond loopen om met alles kennis te maken. Ze verwonderden zich over de groote schuren en stallen, de prachtige paarden, de kudden vee.

Maarten zou eerst met Hendrik cow-boy zijn. Ze moesten dan te paard de kudden bewaken. Hendrik leerde hem paardrijden en schieten met een geweer. Weldra draafde de knaap over de uitgestrekte vlakte. Ja, dat ging hem. Het was een leven naar zijn zin.

En weer schreef hij lange brieven naar huis en naar de familie Zwartels...

Mijnheer Zwartels van Wulpendamme kwam verschrikt van zijn kantoor in huis geloopen.

— Wat is er? vroeg zijn vrouw angstig.

— Nieuws van de « City of Montreal ». Allen zijn Goddank gered... maar de boot is vergaan.

— De boot van Maarten? kreet mevrouw.

— Ja, maar bemanning en pasagiers zijn veilig aan wal gebracht...

— Is dat zeker?

— 't Staat er uitdrukkelijk bij.

En de koopman las het bericht uit een dagblad voor.

— Hoe vreeselijk toch, hernam mevrouw. Wat zullen Maarten en Bert en die anderen geschrokken zijn!

— Ja... We zullen voor nader nieuws op een brief moeten wachten. Ik zal nu maar eens gauw naar vrouw Lauwers gaan... anders hoort ze het van anderen...

— O, ja, doe dat...

Voorzichtig deelde mijnheer Zwartels het ontstellend nieuws aan de moeder en zuster van Maarten mee. Vrouw Lauwers veegde een traan af...

— O, mijn jongen is toch gered. Ik heb zoo veel voor hem gebeden, sprak ze ontroerd.

— Nu maar rustig gewacht op een brief...

Joos kwam 's middags binnen gestormd.

— O, moeder, Maartens boot is gezonken, maar al de menschen zijn gered! riep hij hijgend uit.

Het bericht werd snel in de stad verspreid. De kommissaris kwam er over praten met mijnheer Zwartels. Overal stonden groepjes.

Kaat Dekkers had het ook druk.

— Aan Maarten Lauwers zou er niet veel verloren geweest zijn, hij groeit toch op voor galg en rad, maar onkruid vergaat niet, zei ze, nog even venijnig.

— Gij zijt een gemeene vrouw! riep een man haar toe.

Den volgenden dag kwam er een telegram uit Kanada:

« Allen veilig en gezond bij mij aangekomen.

Wouter ».

Verheugd las mijnheer het voor, eerst thuis en dan aan moeder Lauwers.

Later kwam de brief, waarin Maarten alles vertelde, ook hoe hij, toen hij met de golven worstelde, zijn biddende moeder had gezien.

En nog eenige weken later las men zijn geestdriftig verslag over zijn nieuw leven.

Ik geloof dat onze Maarten nu op den goeden weg is.

E I N D E.

In Nr 364 vertellen we van:

DE DURVER IN DE PRAIRIE.